

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ**

Затверджую
Перший проректор
Фесенко А.М.

“ ___ ” _____ 2010р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

“ЕТИКА. ЕСТЕТИКА”

(назва дисципліни)

(спецкурс)

для напрямів підготовки (спеціальностей):

6.03050 «Фінанси і кредит», 6.030509 «Облік і аудит», 6.030504 «Економіка підприємства» 6.050101 «Комп'ютерні науки», 6.050502 «Інженерна механіка», 6.050401 «Металургія», 6.050504 «Зварювання», 6.050402 «Ливарне виробництво», 6.050202 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», 6.050702 «Електромеханіка»

(шифр напрямів, спеціальностей)

Ухвалено методичною
комісією факультету

(назва факультету)

Протокол № _____ від _____

Голова МК

(підпис, ініціали, прізвище)

Програму рекомендовано
кафедрою

(протокол №, дата)

Завідувач кафедри

(назва кафедри)

Краматорськ
2010

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Вища школа стає на шлях оновлення. "Закон про мови" та "Закон про освіту" сформулювали нові засади національної освіти, яка сприятиме відродженню духовності і стане його рушійною силою.

Основою гуманітаризації вищої освіти та викладання гуманітарних і суспільних наук, які вводять в навчальний процес технічних вузів систему духовних цінностей як окремого народу, так і людства в цілому.

Програма спецкурсу «Етика. Естетика» розрахована на студентів всіх спеціальностей ДДМА. Лекційний курс забезпечений достатньою кількістю візуального матеріалу: спеціальними схемами, навчальними відеофільмами, альбомами з ілюстраціями. За планами навчального відділу ДДМА загальна кількість годин, відведених на засвоєння даного спецкурсу становить 54 години.

II. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

Триместр	Кредити ECTS	Модулі	Всього	Розподіл за триместрами та видами занять							Триместр. атест.
				Лекц.	Практичн.	Семін.	Лаб. раб.	Комп'ют. практи.	контроль знань	CPC	
										Всього	
	2	2	72	18		9			4	41	М.К.
Всього	2	2	72	18		9			4	41	

№ п/п	Стислий зміст модуля	Триместр	Загальна кількість годин	Кредити ECTS	Кількість ауд. годин	Форми та методи контролю	Тиждень проведення
1	Етика М 1		36	1	15	1.оцінювання роботи студентів на семінарах	2–5
						2.оцінювання с.р.с.	на протязі триместру
						3.лекційний тест	4
						4.модульна контрольна робота	5
1	Естетика М 2		36	1	16	1.оцінювання роботи студентів на семінарах	6–9
						2.оцінювання с.р.с.	на протязі триместру
						3.лекційний тест	9
						4.модульна контрольна робота	9
	Всього:		72	2	1		

III. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

III.1. Мета викладання дисципліни.

В своїй першій частині спецкурс передбачає ознайомлення студентів з теоретичними і практичними основами гуманістичної етики в широкому історико-культурологічному контексті, зі спектром вищих загальнолюдських цінностей і має метою підвищення рівня культури поведінки студентів, їх орієнтацію на особисте самовизначення і вільний моральний вибір, який би забезпечував вироблення власної стратегії «правильного життя» в суспільстві. Друга ж частина спецкурсу, що присвячена розвитку і особливостям європейської та української естетичної думки, її наріжним проблемам,

зокрема, проблемам природи мистецтва і художньої творчості, головною метою має засвоєння і розуміння поняття прекрасного, формування чуттєвої культури людини. В даному випадку, культури майбутніх фахівців в галузі технічних наук.

III. 2. Задачі викладання дисципліни

Багатоаспектність і проблемність курсу визначає і різноманітність його основних завдань:

1. Засвоєння спектру загальнолюдських моральних цінностей; розуміння їх ролі в формуванні здорового суспільства та його життєдіяльності.
2. Визначення в сфері прикладної етики, зокрема, орієнтація в області проблем екологічної та біомедичної етики, етики і культури спілкування, в тому числі і в умовах віртуальної реальності, ситуативної етики, особливо в сучасну епоху технічного прогресу і інформаційних технологій.
3. Орієнтація в теоретичних проблемах розвитку мистецтва, підкріплена знаннями з історії світового мистецтва; розуміння суті основних питань і категорій естетики.
4. Засвоєння навичок естетичного аналізу пам'ятників культури.

Структура і зміст спецкурсу «Етика. Естетика» дає можливість вирішувати завдання навчання та виховання студентів у їх органічній єдності, припускає використання самих різних методів і форм проведення навчальних занять як традиційних, так і інноваційних. Аудиторні заняття можуть проводитись паралельно з організацією екскурсій, диспутів та зустрічей з представниками суспільно-виховних організацій, діячами культури, відвідуванням музеїв, виставок, тощо. Все це сприяє формуванню загальної культури особистості майбутнього фахівця, розвитку його духовності. Студент не лише одержує визначену суму спеціальних знань, стає носієм культурних

традицій, але й отримує можливість особисто вирішувати проблеми етико-естетичного плану, активно включатися в систему суспільно-культурних відносин, творчо, на високому рівні, розв'язувати професійні питання.

IV. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

IV.1. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ТЕМАМИ

Найменування розділів, тем	Розподіл годин за видами занять						
	Всього	Лекції	Практичн.	Семінар.	М.К.	Комп'ют. практ.	СРС
Модуль 1.							
Тема 1.1. Предмет, ціль і задачі етики.		2					3
Тема 1.2. Мораль як предмет етики.		2					3
Тема 1.3. Основні етапи розвитку етики: від Античності до Відродження.		2					3
Тема 1.4. Етична думка Нового часу та сучасні етичні теорії.		2					3
Тема 1.5. Моральні цінності в основних категоріях етики (2 частина: сенс життя, щастя, любов).				4			4
М.К.№1		8		4	4		16

Найменування розділів, тем	Розподіл годин за видами занять						
	Всього	Лекції	Практичн.	Семинар.	М.К.	Комп'ютер. практи.	СРС
Модуль 2. Тема 2.1. Предмет та специфіка проблемного поля естетики.		2					3
Тема 2.2. Естетичні теорії та принципи мистецтва Античності.		2					4
Тема 2.3. Естетика епохи Відродження та Реформації.		2		2			3
Тема 2.4. Принципи мистецтва епохи Просвітництва. Німецька класична естетика.		2					3
Тема 2.5. Теоретичні витоки і напрями некласичної естетики ХХ ст.. Тема 2.5. Теоретичні витоки і напрями некласичної естетики ХХ ст..		2		3			4
М.К.№2							
Всього:		10		5	4		17

IV. 2. ЛЕКЦІЇ

Найменування розділів і тем	Кількість годин		Дидактичні засоби	Література
	Лек.	срс		
1	2	3	4	5
Модуль1.				
<p>Тема 1.1. Предмет, ціль і задачі етики як вчення про мораль.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет і задачі етики. 2. Етика гуманістична і авторитарна. 3. Структура і специфіка етичного знання. <p>С.Р.С.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етика спілкування. Проблема віртуальної реальності. 2. Етика і етикет. Основні норми і правила етикету. 	2	3	Схеми, таблиці	4.с.3-19; 5.с.9-19; 6.с.15-39.
<p>Тема 1.2. Походження та структурно-функційний аналіз моралі.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема походження і природа моралі. 2. Структура моралі. 3. Функціонування моралі як цілісної системи. <p>С.Р.С.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичний розвиток моралі. 2. Закономірності еволюції моралі. 	2	3	Схеми, таблиці	4.с.148-304; 5.с.67-126; 6.с.102-116.
<p>Тема 1.3. Основні етапи розвитку етики: від Античності до Відродження.</p>	2	3	Навчальні фільми, фрагменти	4.с.33-71; 5.с.26-36.

<ol style="list-style-type: none"> 1. Формування етичних уявлень в античну добу. 2. Етична свідомість Середньовіччя. 3. Етика епохи Відродження. С.Р.С. 			<p>історичних текстів та текстів з художньої літератури</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток етичної думки в елліністичну добу. 2. Соціальна і громадянська тематика в етичних концепціях філософів та письменників Ренесансу. <p>Тема 1.4. Етична думка Нового часу та сучасні етичні теорії.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етичні концепти англійських і французьких філософів XVII - XVIII ст.. 2. Розвиток етики в межах німецької класичної філософії. 3. Підходи до рішення моральних проблем в другій половині XIX ст.. 4. Тенденції і напрямки розвитку етичної думки XX ст.. С.Р.С. 	2	3	<p>Навчальні фільми, фрагменти філософських та історичних текстів і текстів з художньої літератури та публіцистики</p>	4.с.71-147; 5.с.37-58.
<ol style="list-style-type: none"> 1. Співвідношення наукової та ірраціоналістичної ліній в етиці XX ст.. 2. Етичне знання на межі XX-XXI ст.. <p>Тема 1.5. Моральні цінності в основних категоріях етики (2 частина: сенс життя, щастя, любов).</p> <p>Модуль 2</p>		4		

<p>Тема 2.1. Предмет та специфіка естетики як гуманітарної науки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет та проблемне поле естетики. 2. Форми естетичної діяльності. Мистецтво як найвища форма естетичної діяльності. 3. Статус категорій естетики. Універсальний характер категорії прекрасного. С.Р.С. <ol style="list-style-type: none"> 1. Естетика в системі міжпредметних зв'язків. 2. Види мистецтва як художні форми відтворення світу. 	2	3	Схеми, таблиці	2.с.6-47, 67-104; 3.с.12-13, 15-31, 37-104; 4.с.325-329.
<p>Тема 2.2. Естетичні теорії та принципи мистецтва Античності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Досягнення і характерні риси мистецтва Давньої Греції. 2. Формування естетичного знання як складової частини давньогрецької філософії. 3. Художні орієнтири давньоримського мистецтва. С.Р.С. <ol style="list-style-type: none"> 1. Характерні риси мистецтва та естетика елліністичного періоду. Найвизначніші пам'ятки доби. 2. Аполонівський та діонісійський початки в античній культурі. <p>Тема 2.3. Естетика епохи</p>	2	4	<p>Навчальні фільми, альбоми з ілюстраціями</p> <p>Навчальні фільми, альбоми з</p>	<p>1.с.101-131; 2.с.197-202, 276-278; 3.с.227-232; 4.с.335-382.</p> <p>1.с.173-190; 2.с.205-211,</p>

<p>творчості першої половини ХХ сторіччя.</p> <p>2. Формування і розвиток течій постмодерністичного мистецтва в європейській культурі другої половини ХХ сторіччя.</p> <p>3. Основні принципи сучасної естетики.</p> <p>С.Р.С.</p> <p>1. 1.Естетико-художні програми вибраного напрямку модерністичного і постмодерністичного мистецтва (кубізм, абстракціонізм, поп-арт, концептуалізм і т.п.).</p>				
Разом	18	33		

Література:

1. Культурологія. Історія мирової культури: Учебник для вузів / Под ред. проф. А. Н. Марковой. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Юнити, 2002. – 600с. : ил. – ISBN 5-85178-043-6.
2. Естетика: Підручник / Л.Т. Левчук, В.І. Панченко, О.І. Оніщенко, Д.Ю. Кучерюк; За заг. ред. Л.Т. Левчук. – 2-ге вид., доповн. і переробл. – К. : Вища школа, 2006. – 431 с. – ISBN 966-642-318-9.
3. **Борев, Ю. Б.** Эстетика: Учебник / Ю.Б. Борев. – М. : Высшая школа, 2002. – 511с. – ISBN 5-06-0044105-0.
4. **Кондрашов, В.А., Чичина Е.А.** Этика. Эстетика: Учебное пособие / В.А. Кондрашов, Е.А. Чичина. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2000. – 512с. – ISBN 5-222-00224-1.
5. Этика: Учебное пособие / Т.В. Мишаткина, З.В. Бражникова, Н.И. Мушинский и др.; Под ред. Т.В. Мишаткиной, Я.С. Яскевич. – Минск: Новое знание, 2002. – 509 с. – ISBN 985-6516-75-7.

6. **Малахов, В.А.** Етика: Курс лекцій: Навч. посібник / В.А. Малахов. – 3-тє вид. – К. : Либідь, 2001. – 384 с. – ISBN 966-06-0198-0.

IV.4. СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Модуль 1.

Семінар 1. Мистецтво та естетика Середньовіччя та Відродження.

1. Домінуючі риси візантійської та давньоруської естетики.
2. Романська та готичний стилі в мистецтві.
3. Творчість титанів італійського Відродження.

Семінар 2. Європейська художня естетика XIX -XXст. Модульна контрольна робота №1.

1. Концепція романтизму в теорії та мистецькій дійсності.
2. Реалізм: відображення стильових принципів в пам'ятниках культури (за вибором).
3. Естетика авангардистичних напрямків другої половини XIX-XX ст.

Модуль 2.

Семінар 1. Моральні цінності в основних категоріях етики (1 частина).

1. Свобода та необхідність. Моральна відповідальність особистості.
2. Категорії добра і зла в історії етичної думки.
3. Співвідношення обов'язку та совісті.

Семінар 2. Моральні цінності в основних категоріях етики (2 частина). Модульна контрольна робота №1.

1. Поняття честі та гідності, їх еволюція.
2. Основні концепції сенсу життя. Щастя як етична категорія.
3. Любов – найвища моральна цінність.

IV. 6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ.

Індивідуальне семестрове завдання зі спецкурсу «Етика. Естетика» студент може виконати у формі реферату.

Тему реферату студент вільно вибирає зі списків питань до модульних контрольних робіт, які наводяться в наступному пункті даної програми. Реферативна робота оформлюється письмово за відповідними вимогами і захищається на заняттях з контролю самостійної роботи студентів.

IV. 7. КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ

Спецкурс «Етика. Естетика» передбачає виконання двох модульних контрольних робіт.

Модульна контрольна робота №1 проводиться на семінарі 1.6 і містить питання з тем лекцій 1.1-1.4 та семінарів 1.3, 1.6.

Модульна контрольна робота №2 проводиться на семінарі 2.6 і містить питання з тем лекцій № 2.1-2.7 та семінарів 2.3, 2.6.

Н.В. До модульних контрольних робіт також додаються питання, які студенти опановують самостійно.

ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ №1

1. Предмет і проблемне поле естетики. Естетика в системі міждисциплінарних зв'язків.
2. Естетична діяльність людини. Художня творчість (мистецтво) як найвища форма естетичної діяльності.
3. Категорії естетики. Універсальний характер категорії «прекрасне».
4. Досягнення і характерні риси мистецтва Давньої Греції.
5. Формування естетичних проблем і категорій в давньогрецькій філософії.
Естетичні теорії Платона / Аристотеля.
6. Аполонівській і діонісійський початок в античній культурі.

7. Відмінні риси давньоримського мистецтва і естетики.
8. Особливості розвитку естетики елліністичної доби.
9. Естетичні принципи мистецтва Візантії і Київської Русі.
10. Відмінні риси і естетика романського стилю.
11. Феномен готичного мистецтва: художні особливості та естетичний аналіз.
12. Мистецька практика та естетика італійського Відродження. Творчість і теоретичні праці Л. да Вінчі.
13. Характерні риси мистецтва та естетики Північного Відродження.
14. Ідейно-стильові основи бароко.
15. Художні канони та естетика класицизму.
16. Німецька класична естетика: естетичні концепції І. Канта / Г. Гегеля.
17. Естетика авангардистичних напрямків другої половини ХІХ ст..
18. Художні принципи та естетика романтизму.
19. Художні орієнтації і особливості творчого метода реалізму.
20. Модернізм як пошук нових художніх форм відображення дійсності.
21. Художня парадигма мистецтва постмодернізму.
22. Витоки і особливості некласичної естетики ХХ ст..

ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ №2

1. Предмет і задачі етики. Етика гуманістична і авторитарна.
2. Структура і специфіка етичного знання.
3. Формування етичних знань в античну епоху.
4. Етична свідомість епохи Середньовіччя і Відродження.
5. Особливості розвитку етики в ХVІІ-ХVІІІ ст.
6. Німецька класична філософія. Етичні концепції І. Канта і Г. Гегеля.
7. Розвиток етичних поглядів у другій половині ХІХ ст. : два підходи до рішення моральних проблем.
8. Тенденції розвитку етики в ХХ ст..
9. Концепції походження моралі.

10. Етапи історичного розвитку моралі, їх загальна характеристика.
11. Тенденції розвитку сучасної моралі.
12. Мораль як система принципів, норм і ідеалів.
13. Структура моралі.
14. Функції моралі.
15. Добро і зло як центральні категорії етики. Проблема боротьби добра і зла.
16. Свобода і необхідність. Моральна відповідальність особистості.
17. Співвіднесеність обов'язку і совісті.
18. Поняття честі та гідності, їх еволюція.
19. Основні концепції сенсу життя. Поняття щастя.
20. Любов як найвища моральна цінність.
21. Етика спілкування. Проблеми віртуальної реальності.
22. Етика і етикет.

V. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

На лекціях є сенс викладати базовий теоретичний матеріал, доповнюючи його характерними прикладами. Питання навчального курсу, які, через обмеженість часу навчальних занять не можуть бути розглянутими на лекціях, повинні опановуватися на семінарських заняттях. Такого роду питання доповнюють, конкретизують та деталізують знання студентів з основних тем навчального курсу.

Головна ціль семінарських занять – розвиток у студентів навичок самостійного аналізу вивченого матеріалу. При необхідності на семінарських заняттях можуть розглядатися додаткові теоретичні питання і приклади, які доповнюють окремі положення лекцій.

Контроль знань студентів в процесі навчальної роботи рекомендується здійснювати наступним чином.

На денному відділенні:

1. оцінювання роботи студентів на семінарських заняттях (заслуховування доповідей, доповнень, коментарів);
2. контроль самостійної роботи студентів на консультаційних заняттях;
3. оцінювання реферативних робіт студентів;
4. перевірка модульних контрольних робіт.

VI. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Основна література

1. **Борев, Ю. Б.** Эстетика: Учебник / Ю.Б. Борев. – М. : Высшая школа, 2002. – 511с. – ISBN 5-06-0044105-0.
2. **Горелов, А.А.** Этика: Учебное пособие / А.А. Горелов, Т.А. Горлова. – М. : Флинта, 2006. – 416 с. – ISBN 5-89349-876-3.
3. **Гуревич, П.С.** Эстетика: учебник / П. С. Гуревич. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2006. – 303 с.
4. **Гуревич, П.С.** Этика: учебник / П. С. Гуревич. – М. : ЮНИТИ, 2005. – 351 с. – ISBN 5-238-00906-2.
5. **Гусейнов, А.А.** Античная этика / А.А. Гусейнов. – М. : Гардарики, 2003. – 270 с. – ISBN 5-829977—0152-9.
6. **Гусейнов, А.А.** Этика: учебник / А.А. Гусейнов, Р.Г. Апресян. – М. : Гардарики, 2006. – 472 с. – ISBN 5-8297-0012-3.
7. **Зеленкова, И.Л.** Этика: учебное пособие / И.Л. Зеленкова. – 2-е изд. – Минск: ТетраСистемс, 2004. – 352 с. – ISBN 985-470-217-0.
8. **Золотухина-Аболина, Е.В.** Современная этика: истории и проблемы: учебник для вузов / Е.В. Золотухина-Аболина. – Ростов-на-Дону: МарТ, 2000. – 448 с. – ISBN 5-241-00007-0.
9. **Кант, И.** Лекции по этике. – М. : Республика, 2000. – 431 с.

10. **Кондрашов, В.А., Чичина Е.А.** Этика. Эстетика: Учебное пособие / В.А. Кондрашов, Е.А. Чичина. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2000. – 512с. – ISBN 5-222-00224-1.
11. **Кривцун, О. А.** Эстетика: Учебник / О.А. Кривцун. – М. : Аспект Пресс, 2001. – 447с. – ISBN 5-7567-0210-5.
12. **Малахов, В.А.** Этика: Курс лекцій. Навчальний посібник / В.А. Малахов. – 3-тє вид. – К. : Либідь, 2001. – 384 с. – ISBN 966-06-0198-0.
13. **Нападиста, В.Г.** Історія етики в Україні. Друга половина ХІХ- початок ХХ ст. : Навч. посібник / В.Г. Нападиста. – К. : Либідь, 2004. – 240 с. – ISBN 966-06-0339-8.
14. **Радугин, А.А.** Эстетика / А.А. Радугин. – М. : Центр, 2002.– 240 с.
15. Словарь по этике / Под ред. И. С. Кона. – 5-е изд. – М. : Политиздат, 1983. – 445 с.
16. Эстетика: Підручник / Л.Т.Левчук, В.І Панченко, О.І. Оніщенко, Д.Ю. Кучерюк; За заг. ред. Л.Т.Левчук. – К. : Вища школа, 2006. – 431 с. : іл. – ISBN 966-642-318-9.
17. Этика: Конспект лекций в схемах. – М. : ПРИОР, 2002. – 160 с.
18. Этика: Учебное пособие / Т.В. Мишаткина, З.В. Бражникова, Н.И. Мушинский и др.; Под ред. Т.В. Мишаткиной, Я.С. Яскевич. – Минск: Новое знание, 2002. – 509 с. – ISBN 985-6516-75-7.
19. Этика: Энциклопедический словарь / Под ред. Р.Г. Апресяна, А.А. Гусейнова. – М. : Гардарики, 2001. – 671 с. – ISBN 5-8297-0049-2.
20. **Яковлев, Е.Г.** Эстетика: Учебное пособие / Е.Г. Яковлев. – М. : Гардарики, 2002. – 464 с. – ISBN 5-8297-0054-9.

Додаткова література

Література до семінарів

Модуль 1.

Література до семінару 1.3.

1. **Гусейнов, А.А.** Этика: учебник / А.А. Гусейнов, Р.Г. Апресян. – М. : Гардарики, 2006. – 472 с. – ISBN 5-8297-0012-3.
2. **Зеленкова, И.Л.** Этика: учебное пособие / И.Л. Зеленкова. – 2-е изд. – Минск: ТетраСистемс, 2004. – 352 с. – ISBN 985-470-217-0.
3. **Кондрашов, В.А., Чичина, Е.А.** Этика. Эстетика: Учебное пособие / В.А. Кондрашов, Е.А. Чичина. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2000. – 512с. – ISBN 5-222-00224-1.
4. Этика: Учебное пособие / Т.В. Мишаткина, З.В. Бражникова, Н.И. Мушинский и др.; Под ред. Т.В. Мишаткиной, Я.С. Яскевич. – Минск : Новое знание, 2002. – 509 с. – ISBN 985-6516-75-7.
5. **Малахов, В.А.** Етика: Курс лекцій. Навчальний посібник / В.А. Малахов. – К. : Либідь, 2001. – 384 с. – ISBN 966-06-0198-0.

Література до семінару 1.6.

1. **Гуревич, П.С.** Этика: учебник / П. С. Гуревич. – М. : ЮНИТИ, 2005. – 351 с. – ISBN 5-238-00906-2.
2. **Гусейнов, А.А.** Этика: учебник / А.А. Гусейнов, Р.Г. Апресян. – М. : Гардарики, 2006. – 472 с. – ISBN 5-8297-0012-3.
3. **Горелов, А.А.** Этика: Учебное пособие / А.А. Горелов, Т.А. Горелова. – М. : Флинта, 2006. – 416 с. – ISBN 5-89349-876-3.
4. Этика: Учебное пособие / Т.В. Мишаткина, З.В. Бражникова, Н.И. Мушинский и др.; Под ред. Т.В. Мишаткиной, Я.С. Яскевич. – Минск : Новое знание, 2002. – 509 с. – ISBN 985-6516-75-7.
5. **Малахов, В.А.** Етика: Курс лекцій. Навчальний посібник / В.А. Малахов. – К. : Либідь, 2001. – 384 с. – ISBN 966-06-0198-0.

Модуль 2.

Література до семінару 2.3.

1. **Борев, Ю. Б.** Эстетика: Учебник / Ю.Б. Борев. – М. : Высшая школа, 2002. – 511с. – ISBN 5-06-0044105-0.
2. **Кондрашов, В.А., Чичина, Е.А.** Этика. Эстетика: Учебное пособие / В.А. Кондрашов, Е.А. Чичина. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2000. – 512с. – ISBN 5-222-00224-1.
3. **Кривцун, О. А.** Эстетика: Учебник / О.А. Кривцун. – М. : Аспект Пресс, 2001. – 447с. – ISBN 5-7567-0210-5.
4. Культурология. История мировой культуры: учебник / Под ред. Н.О. Воскресенской. – М. : Единство, 2003. – 759 с. – ISBN 5-238-00501-6.
5. Культурология. История мировой культуры: учебник для вузов / Под ред. проф. А. Н. Марковой. – 2-е изд., переб. и доп. – М. : Юнити, 2002. – 600с.: илл. цв. – ISBN 5-85178-043-6.
6. Эстетика: Підручник / Л.Т.Левчук, В.І Панченко, О.І. Оніщенко, Д.Ю. Кучерюк; За заг. ред. Л.Т.Левчук. – К. : Вища школа, 2006. – 431 с.: іл. – ISBN 966-642-318-9.

Література до семінару 2.6.

1. **Борев, Ю. Б.** Эстетика: Учебник / Ю.Б. Борев. – М. : Высшая школа, 2002. – 511 с. – ISBN 5-06-0044105-0.
2. **Кривцун, О. А.** Эстетика: Учебник / О.А. Кривцун. – М. : Аспект Пресс, 2001. – 447с. – ISBN 5-7567-0210-5.
3. Культурология. История мировой культуры. : учебник / Под ред. Н.О. Воскресенской. – М. : Единство, 2003. – 759 с. – ISBN 5-238-00501-6.

4. Культурология. История мировой культуры: учебник для вузов / Под ред. проф. А. Н. Марковой. – 2-е изд., переб. и доп. – М. : Юнити, 2002. – 600с. : илл. – ISBN 5-85178-043-6.
5. Эстетика: Підручник / Л.Т.Левчук, В.І Панченко, О.І. Оніщенко, Д.Ю. Кучерюк; За заг. ред. Л.Т.Левчук. – К. : Вища школа, 2006. – 431 с.: іл. – ISBN 966-642-318-9.
6. **Яковлев, Е.Г.** Эстетика: Учебное пособие / Е.Г. Яковлев. – М. : Гардарики, 2002. – 464 с. – ISBN 5-8297-0054-9.

Розробник робочої навчальної програми зі спецкурсу «Етика. Естетика» –
к.і.н., доцент кафедри філософії ДДМА Булдакова О.В., асистент ТкаченкоК.А.